

Rikosasioiden tietosuojadirektiivi 13 artikla
Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (xx/2018) 22 §
(HE 31/2018)
EU yleinen tietosuoja-asetus 13 ja 14 artikla

1. Rekisterinpitäjä

Korkein oikeus
Käynti- ja postiosoite:
Pohjoisesplanadi 3, PL 301, 00171 Helsinki
Puh: 02956 40000
sähköpostiosoite: korkein.oikeus@oikeus.fi

2. Rekisterinpitäjän yhteyshenkilö

Wilhelm Norrman
Kansliapäällikkö
02956 40110
etunimi.sukunimi@oikeus.fi

3. Tietosuojavastaava

Wilhelm Norrman
Kansliapäällikkö
02956 40110
etunimi.sukunimi@oikeus.fi

4. Käsittelytoimien kokonaisuus

Tuomioistuinten lainkäyttöasioiden käsittely

- lainkäyttöä varten kerätyt tiedot, joita käsitellään mm. useissa rekistereissä ja järjestelmissä (esim. hovioikeuksien asianhallintajärjestelmä, korkeimman oikeuden asianhallintajärjestelmä, käräjäoikeuden siviili- ja rikosasioiden asianhallintajärjestelmät)

5. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja oikeudellinen peruste

Tietojen kerääminen, käsitteleminen ja luovuttaminen on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen täyttämiseksi. Perustuslaki (731/1999), Tuomioistuinlaki (673/2016), Virastoja koskevat erillislait (Laki korkeimmasta oikeudesta, Laki tuomioistuinharjoittelusta, Oikeudenkäymiskaari, Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa, Pakkokeinolaki, Ulkomaalaislaki).

Tietojen julkisuus ja salassapito määräytyvät seuraavien säädösten nojalla:
Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa (370/2007)
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa (381/2007)
EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679
Tietosuojalaki (HE 9/2018)
Lakihenkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (HE 31/2018)

6. Kuvaus rekisteröityjen ryhmästä tai ryhmistä ja käsiteltävistä henkilötietoryhmistä

Lainkäyttöasioiden käsittelyn kokonaisuus sisältää tietoja asianosaisista, joita ovat riita-asian kantajat ja vastaajat, väliintulijat, hakijat, asiaan osalliset, velalliset, velkojat, pakkokeinoasioissa epäillyt, säilöönnotetut, syyttäjät, asianomistajat, rikosasiain vastaajat, valittajat, vastavalittajat, vastapuolet; edunvalvojista ja muista laillisista edustajista, oikeudenkäyntiavustajista ja puolustajista sekä muista lainkäyttöasiaan osallisista, kuten selvittäjistä, todistajista, kuultavista, tulkeista, kääntäjistä, tukihenkilöistä.

Edellä mainituista henkilöistä kerätään vain tarpeelliset tiedot, joita voivat olla:

- nimi
- syntymäaika tai henkilötunnus/y-tunnus
- yhteystiedot (ml. sähköinen asiointi)
- kotikunta
- turvakielto
- yhteystietojen luovutuskielto
- sähköisen laskutuksen tiedot
- kieli
- oikeusavun asiakkuus
- tila (kuollut, holhouksen alainen tai konkurssissa)
- esteellisyyteen vaikuttavat tiedot

Lainkäyttöasioiden käsittely sisältää rikostuomioihin, rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä tietoja sekä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vain tarpeellisilta osin.

7. Säännönmukaiset tietolähteet

Asianosaisten esittämien tietojen lisäksi tietoja saadaan seuraavilta tahoilta:

- Oikeusrekisterikeskus
- Verohallinto
- Väestörekisterikeskus
- Maistraatti
- Poliisi
- Syyttäjälaitos
- Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
- Ulosottoviranomaiset
- Maanmittauslaitos
- Patentti- ja rekisterihallitus

- Rikosseuraamuslaitos
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Kansaneläkelaitos
- Työttömyysvakuutusrahasto
- Työttömyyskassat
- Oikeusaputoimistot
- Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
- Kuntien sosiaalitoimi
- Säilöönottokeskukset
- Muut tuomioistuimet

8. Vastaanottajien ryhmät, joille henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan säännönmukaisesti

Tietojen luovuttaminen perustuu lainsäädäntöön.

Vastaanottajat, joille henkilötietoja kohtalaisen säännönmukaisesti siirretään tai luovutetaan:

8.1 Kotimaa

- Oikeusrekisterikeskus
- Väestörekisterikeskus
- Verohallinto
- Maistraatti
- Poliisi
- Tulli
- Rajavartiolaitos
- Syyttäjälaitos
- Puolustusvoimat
- Siviilipalvelukeskus
- Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
- Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira)
- Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea)
- Valvira
- Ulosottoviranomaiset
- Kansaneläkelaitos
- Luottotietorekisterin pitäjille
- Maahanmuuttovirasto
- Maanmittauslaitos
- Patentti- ja rekisterihallitus
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu
- Rikosseuraamuslaitos
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Tekijänoikeusneuvosto
- Sosiaali- ja työministeriön työsuojeluosasto
- Työttömyysvakuutusrahasto
- Työttömyyskassat

- Konkursiasiamiehen toimisto
- Kuntien sosiaalitoimi
- Säilöönottokeskukset
- Muut tuomioistuimet
- Palkeet
- Valtiokonttori
- Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
- Asianajajaliiton valvontalautakunta
- Ahvenanmaan maakuntahallitus
- Finanssivalvonta
- Viestintävirasto
- Virallinen lehti
- Oikeusministeriö
- Oikeuskansleri
- Eduskunnan oikeusasiamies
- Tuomiokapituli
- Arkistolaitos
- Rikosasioissa tuomitun virkamiehen tai kunnallisen viranhaltijan työnantaja
- Helsingin, Turun sekä Lapin yliopistojen oikeustieteelliset tiedekunnat
- Edilex
- Tiedotusvälineet
- Ahvenanmaan ajoneuvoliikennerekisteri
- Suomen Riistakeskus
- Puolustusministeriö
- Oikeusaputoimisto

8.2 EU- ja ETA-maat

- EU:n toimielimet
- Jäsenvaltioiden oikeushallintoviranomaiset ja tuomioistuimet sekä muut tiedoksiantoja suorittavat viranomaiset

9. Kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle suoritettujen henkilötietojen siirtojen ryhmät

Tietoja voidaan luovuttaa tai siirtää Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle asian käsittelyn sitä vaatiessa kuten kansainvälisiä tiedoksiantoja koskevissa tilanteissa ja rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen johdosta.

10. Tietojen säilytysajat

Asianhallintajärjestelmien ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen arkiston sisältämien tietojen säilytysaikaa ei ole rajoitettu.

Määräajan säilytettävät asiakirjat hävitetään määräajan päätyttyä arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.

11. Rekisteröidyn oikeudet

11.1 Rekisteröidyn tarkastusoikeus

A. Rikosasiat

(Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (xx/2018) 23 §)

Jokaisella on oikeus saada rekisterinpitäjältä tieto siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (xx/2018) 23 §:ssä mainitut tiedot.

Rekisteröidyn tarkastusoikeutta voidaan kokonaan tai osittain lykätä tai rajoittaa, mikäli se on rekisteröidyn oikeudet huomioon ottaen oikeasuhtaista ja välttämätöntä:

- 1) rikosten ennalta estämiselle, paljastamiselle, selvittämiseksi tai rikoksiin liittyville syytetoimille taikka rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanolle aiheutuvan haitan välttämiseksi;
- 2) viranomaisen muun tutkinnan, selvityksen tai vastaavan menettelyn turvaamiseksi;
- 3) yleisen turvallisuuden suojelemiseksi;
- 4) kansallisen turvallisuuden suojelemiseksi; tai
- 5) muiden henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi.

Henkilöllä, jonka oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, ei ole viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 §:ssä säädetystä huolimatta oikeutta saada tietoa pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetun salaisen pakkokeinon käytöstä ennen kuin saman lain 60 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tehty.

Sen, joka haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä tarkoittava pyyntö rekisterinpitäjälle omakätisesti allekirjoitetulla asiakirjalla tai sitä vastaavalla varmennetulla tavalla tai henkilökohtaisesti rekisterinpitäjän luona.

B. Muut lainkäyttöasiat

(EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 15 artikla)

Rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä vahvistus siitä, että häntä koskevia henkilötietoja käsitellään tai että niitä ei käsitellä, ja jos näitä henkilötietoja käsitellään, oikeus saada pääsy henkilötietoihin. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 15 artiklassa mainitut tiedot.

Sen, joka haluaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa mainitut itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä koskeva pyyntö rekisterinpitäjälle siten, että rekisteröidyn henkilöllisyys voidaan tunnistaa.

11.2 Tietojen oikaiseminen, poistaminen tai käsittelyn rajoittaminen

A. Rikosasiat (Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (xx/2018) 25 §)

Rekisterinpitäjän on oma-aloitteisesti tai rekisteröidyn vaatimuksesta ilman aiheetonta viivytystä oikaistava, täydennettävä tai poistettava rekisteröityä koskeva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen tai puutteellinen henkilötieto.

Poistamisen sijasta rekisterinpitäjän on rajoitettava käsittelyä, jos

1. rekisteröity kiistää tietojen paikkansapitävyyden eikä niiden paikkansapitävyyttä tai virheellisyyttä voida todentaa; tai
2. henkilötiedot on säilytettävä todistelua varten.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, täydentämistä tai poistamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

B. Muut lainkäyttöasiat (EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 16–18 artiklat)

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä oikaisee ilman aiheetonta viivytystä rekisteröityä koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 16 artiklan mukaisesti.

Lisäksi rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjä poistamaan rekisteröityä koskevat henkilötiedot ilman aiheetonta viivytystä edellyttäen, että jokin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 17 artiklan mukaisista vaatimuksista täyttyy. Rekisteröidyllä on niin ikään oikeus siihen, että rekisterinpitäjä rajoittaa käsittelyä, jos kyseessä on jokin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 18 artiklassa mainituista asioista.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, poistamista tai rajoittamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

12. Oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle, jos rekisteröity katsoo, että häneen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä rikotaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (xx/2018) tai EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (678/2016).

Valvontaviranomaisen yhteystiedot:

Valtioneuvoston oikeuskansleri
Käyntiosoite: Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
Postiosoite: PL 20, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelinnumero: 029 51 62902
Sähköposti: kirjaamo@okv.fi

tai

Eduskunnan oikeusasiamies

Käyntiosoite: Arkadiankatu 3, 2. kerros, Helsinki

Postiosoite: Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, 00102 EDUSKUNTA

Puhelinnumero: 09 4321

Sähköposti: oikeusasiamies@eduskunta.fi